

TERMINOLOGIE - CVIČENÍ S NÁČINÍM

Cvičení s krátkou tyčí

- uvádíme držení tyče, postavení tyče, směr volného konce tyče
- pohyby a polohy při držení tyče obouruč popisujeme podle postavení tyče vzhledem k jednotlivým částem těla, a vzhledem k prostorovým rovinám
 - Např.: tyč pře tělem rovně
 - tyč obouruč na konci nad hlavou svisle vzhůru
 - tyč před prsy svisle levou vzhůru
- pohyby a polohy paží při držení tyče jednoruč je shodné s názvoslovím pohybů a poloh paží, musíme však upřesnit držení tyče, postavení tyče vzhledem k prostorovým rovinám, popřípadě upřesnit, kam směřuje v prostoru volný konec tyče, nebo konec vzdálenější od těla.
 - Např.: vzpažit zevnitř pravou, tyč šikmo vzhůru zevnitř
 - upažit dolů, tyč do pravé šikmo stranou dolů
 - předpažit povýš, tyč do pravé šikmo vzhůru atd.
- držení obouruč je základem pro názvosloví i jiných druhů náčiní v držení obouruč (švihadlo, kužely atd.)

Držení tyče

- **obouruč**
 - na koncích, tj. každou rukou na jednom konci(toto držení je považováno za obvyklé, proto v popisu uvádíme jen postavení tyče a výrazy „obouruč na koncích“ vynecháváme)
 - na konci (oběma rukama držíme jeden konec)
 - uprostřed
 - uprostřed, ruce podál (ruce jsou oddálené)
 - obouruč, jedna ruka na konci, druhá uprostřed (v popisu uvádíme obě ruce)
- **jednoruč**
 - na konci
 - uprostřed: uvádíme ruku, která drží tyč; u držení uprostřed musíme uvést i držení uprostřed např. tyč před tělem v pravé uprostřed rovně)
- **držení některou částí těla:** uvádíme způsob držení (např. v loktech, v podkolení atd.)

Při popisu držení tyče obouruč nebo jednoruč někdy k upřesnění uvádíme i hmaty rukou:

Tyč rovně v držení obouruč

- nadhmat
- podhmat

- obrácený podhmat - jedna nebo obě paže jsou obráceny vtočeny o úhel 180° , malíky směřují dovnitř
- dvojhmat - jedna ruka je v nadhmatu, druhá v podhmatu (v popisu uvádíme ruku v podhmatu)

Tyč rovně v držení jednoruč můžeme uchopit nadhmatem, podhmatem nebo obráceným podhmatem.

Tyč svisle držení jednoruč můžeme uchopit vněhmatem nebo vnitřhmatem.

Tyč svisle v držení obouruč

- vněhmat - nejčastěji používaný způsob držení v popisu výraz „vněhmat“ vynecháváme.
- vnitřhmat
- dvojhmat - v popisu uvádíme ruku ve vnitřhmatu.

Nejčastěji užívané způsoby držení tyče „obouruč na koncích nadhmatem“ a jednoruč na konci“ v popisu zpravidla neuvádíme, jen v případě upřesnění držení. Jiná držení tyče a je-li nutné i hmaty rozepisujeme.

Postavení tyče vzhledem k prostorovým rovinám

- **tyč rovně** - tyč je rovnoběžná s pravolevou nebo předozadní osou těla
- **tyč svisle** - tyč je rovnoběžná s délkovou osou těla
- **tyč šikmo** - tyč je odchýlena o 45°

Vztah postavení tyče vzhledem k prostorovým rovinám platí jen při vzpřímeném postavení, při klonech je prvořadé postavení k tělu bez ohledu na vztahy k prostoru. K upřesnění správného postavení tyče vzhledem k prostoru v závorce za vlastní popis. Např.

1. úklon, tyč nad hlavou rovně (kolmo k zemi)
2. váha předklonmo, tyč obouruč na konci nad hlavou svisle (rovnoběžně se zemi)

Při popisu polohy tyče se ptáme otázkou „**kde?**“ Např. tyč za tělem rovně.

Při popisu pohybů tyče se ptáme otázkou „**kam?**“ Např. Tyč za tělo rovně.

Cvičení s činkami

- držíme-li v každé ruce činku za hlavici nebo za rukověť, je názvosloví cvičení s činkou shodné s názvoslovím pohybů paží, ale musíme uvést, v jakém postavení je činka vzhledem k tělu nebo vzhledem k prostoru.
- držíme-li činku obouruč za hlavici nebo za rukověť, užíváme názvosloví jako u tyče.

Držení činky

- za rukověť - jednoruč nebo obouruč (nadhmatem, podhmatem, dvojhmatem)
- za hlavici - jednoruč nebo obouruč (oběma rukama za jednu hlavici, každou rukou za jednu hlavici)

Postavení činky

- **svisle**
- **rovně**
- **šikmo**

U základního držení činek, při němž se určuje postavení činky podle základní polohy paže, se v popisu neuvádí ani držení, ani postavení činky v prostoru. Např.:

1. připažit, tj. činka rovně vněhmatem
2. předpažit, tj. činka svisle vněhmatem
3. vzpažit, tj. činka rovně vněhmatem
4. zapažit, tj. činka šikmo vněhmatem
5. upažit, tj. činka rovně nadhmatem

Jiná postavení i držení činky je nutno v popisu uvést.

Cvičení s krátkým švihadlem

- při popisu cvičení se švihadlem uvádíme držení švihadla a je-li třeba, uvádíme, kde se nachází provazec švihadla vzhledem k tělu.
- švihadlo složené na polovinu nebo na čtvrtinu v držení obouruč popisujeme obdobně jako tyč.

Držení švihadla

- obouruč - rozložené švihadlo
 - v každé ruce držíme jeden konec švihadla (jako obvyklé držení se v popisu neuvádí)
- obouruč vedle sebe
 - rozložené švihadlo držíme za konce
- jednoruč - rozložené švihadlo